

RADIKALISERING OG EKSTREMISME

**Beredskabsplan til forebyggelse,
opsporing og håndtering.**

Vedtaget af byrådet den 27. juni 2024

F A X E K O M M N E

Indhold

Forord	2
Formål og målgruppe	2
Forebyggelse, opsporing og håndtering	3
Definition af begreber	3
Ekstremisme	3
Radikalisering	3
Bekymrende tegn du kan være opmærksom på i forhold til forebyggelse og opsporing	4
Individuelle opmærksomhedspunkter:	4
Opmærksomhedspunkter om sociale forhold og personens netværk:	4
Rådgivning og vejledning om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter	5
SSP	5
Jobcenteret	5
Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme	5
Den danske forebyggelsesmodel	5
Den danske forebyggelsesmodel	6
Opbyggende indsatser	7
Foregribende indsatser	7
Indgribende indsatser	7
Infohusene	7
Elementer i Infohus-strukturen	8
Infohus Netværk	8
Infohus Kommune	8
Håndtering, organisering og sagsgange i Faxe Kommune	8
Underretning	8
Infohus Kommune i Faxe Kommune	9
Sagsgange i Faxe Kommune	10
Voksne over 18 år	11

Forord

Barnets lov trådte i kraft d.1. januar 2024. Ifølge dennes §15 stk. 3 skal alle kommuner have et beredskab til forebyggelse, opsporing og håndtering af radikaliserings og ekstremisme blandt børn, unge og deres familier. Det er endvidere et krav, at beredskabet udformes skriftligt, vedtages af byrådet og offentliggøres, og at det revideres løbende efter behov, dog som minimum hvert fjerde år.

Denne beredskabsplan understøttes af et "actioncard", der informerer om handleveje og kontaktoplysninger for medarbejdere, der har kontakt til borgere, hvor der er mistanke eller viden om radikaliserings og ekstremisme. Actioncard er et internt arbejdsredskab, som kommunens ansatte har adgang til bl.a. vha. Intra-nettet. Beredskabsplanen skal således anvendes til at søge viden om emnet i, mens actioncard skal anvendes, når der skal handles på en sag og hurtigt skabes et overblik.

Faxe Kommune ønsker at sikre bedst mulig trivsel og livsvilkår for børn, unge og voksne i netværk uden mistrivsel, misbrug og kriminalitet. For at kunne dette og for at understøtte forebyggelse og håndtering af radikaliserings og ekstremisme, er der behov for tværgående samarbejde både internt i kommunen og med samarbejdspartnere.

Radikaliserings og ekstremisme kan opstå på baggrund af en oplevelse af marginalisering og mistrivsel. Indsatsen imod dette er derfor en integreret del af det generelle forebyggende, opbyggende og trivselskabende arbejde.

Du bør altid kontakte Infohus Kommune i disse sager. Du finder kontaktoplysningerne på actioncardet, der findes på kommunens Intranet.

Formål og målgruppe

Formålet med denne beredskabsplan er at sikre, at alle sager vedrørende radikaliserings og ekstremisme, dvs. akutte såvel som bekymringssager, håndteres systematisk, effektivt og med høj faglighed.

Beredskabsplanen er udformet, så den dækker både børne-, unge- og voksenområdet.

Beredskabsplanen er lavet med henblik på at forebygge radikaliserings og ekstremisme i Faxe kommune, samt at tilbyde den rette hjælp til borgere der er i relation til en eller er i risiko for at blive radikaliseret eller udøve ekstremisme.

Beredskabsplanen skitserer de symboler og signaler, som fagpersoner skal være opmærksomme på for at kunne genkende og spotte situationer, hvor radikaliserings eller ekstremisme muligvis er i spil.

Opkvalificering af viden om radikaliserings og ekstremisme samt faglig sparring på et generelt plan foregår i Infohus Netværket. Her er deltagere fra alle kommuner på tværs af den givne politikreds (se mere herom i afsnittet om Infohus Netværk). Netværket drives af den pågældende politikreds.

For at kunne arbejde effektivt med området, har Faxe Kommune etableret en tilsvarende gruppe af særlige fagprofessionelle, der træder til og udarbejder en vurdering, når en sag vedr. radikaliserings og/eller ekstremisme kommer til kommunens kendskab.

Dette samarbejde kaldes ”Infohus Kommune” og består af nøglepersoner med særlig faglig viden på området fra Faxe Kommune og Lolland-Falster politi. Infohus Kommune kan desuden trække på specialistviden fra relevante rådgivningstilbud på området ved behov lige som nøglepersoner kan deltage ad hoc alt efter typen af sag og den pågældende borger, som det vedrører.

Forebyggelse, opsporing og håndtering

Veje til radikalisering og ekstremisme for individer og grupper er mangeartede og komplekse, og opstår i et samspil mellem faktorer på samfunds-, gruppe- og individniveau. Det kan forekomme i alle samfund og kulturer. Ekstremisme kan have store omkostninger – for den enkelte og for samfundet. Derfor er der en række negative konsekvenser af ekstremisme, som myndighederne har pligt til at handle på, såsom kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv, sociale udfordringer til skade for den enkelte borger eller dennes familie eller omgangskreds.

Definition af begreber

Ekstremisme

Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme (CDE) definerer ekstremisme som det, at personer eller grupper enten begår eller søger at legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med henvisning til samfundsforhold, de er utilfredse med.

CDE skriver desuden, at ekstreme miljøer og ideer endvidere ofte er karakteriseret ved:

- Manglende respekt for andre menneskers frihed og rettigheder
- Manglende respekt for institutioner og beslutningsprocesser i det repræsentative demokrati
- Forenkede verdensopfattelser og fjendebilleder, hvor bestemte grupper eller samfundsforhold ses som truende
- Lukkethed og fokus på et opfattet modsætningsforhold mellem ”os” og ”dem”.

CDE skriver endvidere, at ekstremisme er et fænomen under løbende forandring. Det kommer til udtryk på mange forskellige måder. For eksempel ved at emner som migration, globalisering, væbnede konflikter, klima, biodiversitet, dyrevelfærd, kønsidentiteter m.v. behandles på nye måder eller tages op i nye sammenhænge, hvor man – implicit eller eksplicit – søger at legitimere vold og andre kriminelle handlinger.

De væsentligste former for ekstremisme i Danmark er anti myndighedsekstremisme, ekstrem islamisme, højreekstremisme og venstreekstremisme¹.

Radikalisering

CDE definerer radikalisering som en kortere eller længerevarende proces, hvor en person tilslutter sig ekstremistiske synspunkter eller legitimerer sine handlinger efter ekstremistisk ideologi. CDE skriver

---

¹ www.stopekstremisme.dk

videre, at termen radikalisering er omdiskuteret, og at man i forskningen i stigende grad går bort fra at benytte denne term og i stedet taler om "pathways" eller "veje ind og ud af ekstremisme".

Både erfaring og forskning viser, at alle individers og grupperes veje til ekstremisme er forskellige og typisk foregår i et komplekst samspil mellem faktorer på samfunds-, gruppe- og individniveau.

Bekymrende tegn du kan være opmærksom på i forhold til forebyggelse og opsporing

Det kan være svært at vide, om der er grund til at være bekymret. Men der er en række opmærksomhedspunkter, som kan være tegn på, at en person er involveret i ekstremisme eller er på vej til at blive det.

Når en række adfærdændringer og bekymrende tegn optræder på samme tid, kan der være grund til at reagere på det, så bekymringen kan blive undersøgt nærmere.

Opmærksomhedspunkterne er derfor ikke en udtømmende tjekliste, men alene et hjælperedskab.

Individuelle opmærksomhedspunkter:

- Udviser voldsparathed, fx ved at være involveret i voldshandlinger eller voldelige sammenstød.
- Viser interesse for at rejse til udlandet og deltage i konflikter eller træningsaktiviteter, hvor ekstreme grupper er involveret.
- Opsøger hjemmesider, litteratur eller film med ekstremistiske eller voldslegitimerende budskaber.
- Truer, chikanerer eller udøver socialt pres over for andre.
- Er involveret i begivenheder med hadefulde eller voldslegitimerende budskaber.
- Udbreder voldslegitimerende budskaber, fx via sociale medier.
- Viser stor optagethed af en bestemt sag eller person.
- Udtrykker foragt for og intolerance over for andres holdninger.
- Har en prædikende og moraliserende adfærd.
- Udviser tilknytning til ekstreme budskaber gennem sin påklædning, sit udseende eller brug af totalitære symboler.

Opmærksomhedspunkter om sociale forhold og personens netværk:

- Færdes i miljøer med let adgang til våben.
- Har social omgang med personer eller grupper, som har ekstreme holdninger.
- Isolerer sig og tager afstand fra familie og hidtidige venskaber.
- Afbryder uddannelse, opsiger job og anden tilknytning til det omgivende samfund.
- Familien er dysfunktionel.

Rådgivning og vejledning om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter

SSP

Faxe Kommunes SSP er et samarbejde mellem skole, sociale myndigheder og politi, som arbejder med at forebygge kriminalitet, misbrug og anden risikoadfærd hos børn og unge.

SSP-konsulenterne kan informere og rådgive om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter både på generelt plan samt i konkrete sager. SSP kan også formidle kontakt til Sikkerhedskonsulenterne.

Som fagperson eller borger kan man altid kontakte SSP for sparring i en sag. Det kan være en usikkerhed eller fornemmelse man har overfor et barn eller ung. SSP kan også kontaktes vedr. konkrete sager, hvor man som fagperson eller borger er usikker på, hvordan man griber sagen an. SSP har en direkte kontakt til sikkerhedskonsulenterne, som kan bruges anonymt eller i en konkret sag. SSP er også infohus-tovholder, hvor fx. sager som er æresrelaterede kan drøftes med politiet.

[Du kan finde flere oplysninger om SSP her på deres hjemmeside.](#)

Jobcenteret

Faxe Kommunes jobcenters primære opgave er at få ledige i job og uddannelse og få unge i uddannelse. Jobcenteret består af flere afdelinger, herunder også integrationsområdet, som bl.a. varetager modtagelse af flygtninge/indvandre, beskæftigelsesdelen, bolig, repatriering, introduktion til det danske samfund og program tilrettelæggelse samt på tværs af kommunen vejleder i kultur og andre spørgsmål vedr. udlændinge og deres evt. udfordringer

Jobcenteret har kontakt til en lang række borgere via bl.a. rådgivning, vejledning, kontaktførelse og indsats. Jobcenteret har ansat en faglig konsulent på integrationsområdet, som deltager i Infohus Kommune.

I jobcenteret varetages desuden Exit-programmer for bandemedlemmer.

Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme

CDE tilbyder specialiseret rådgivning til kommuner, regioner, kriminalpræventive samarbejder, uddannelsesinstitutioner, boligorganisationer, foreningslivet m.fl. Formålet er at forebygge de negative konsekvenser af ekstremisme for både borgere og lokalsamfund. Her kan søges viden, rådgivning, anbefalinger og konkrete værktøjer, som vurderingsværktøj til brug ved bekymring om ekstremisme.

Den danske forebyggelsesmodel

Information og tekst i dette afsnit er hentet fra og inspireret af Center for Dokumentation og Indsats mod Ekstremisme (CDE) og www.stopekstremisme.dk

Der er i Danmark gennem mange år opbygget et solidt samarbejde på tværs af myndigheder for, at forebygge de negative konsekvenser af ekstremisme – fra terror, vold og andre ulovligheder til social mistrivsel.

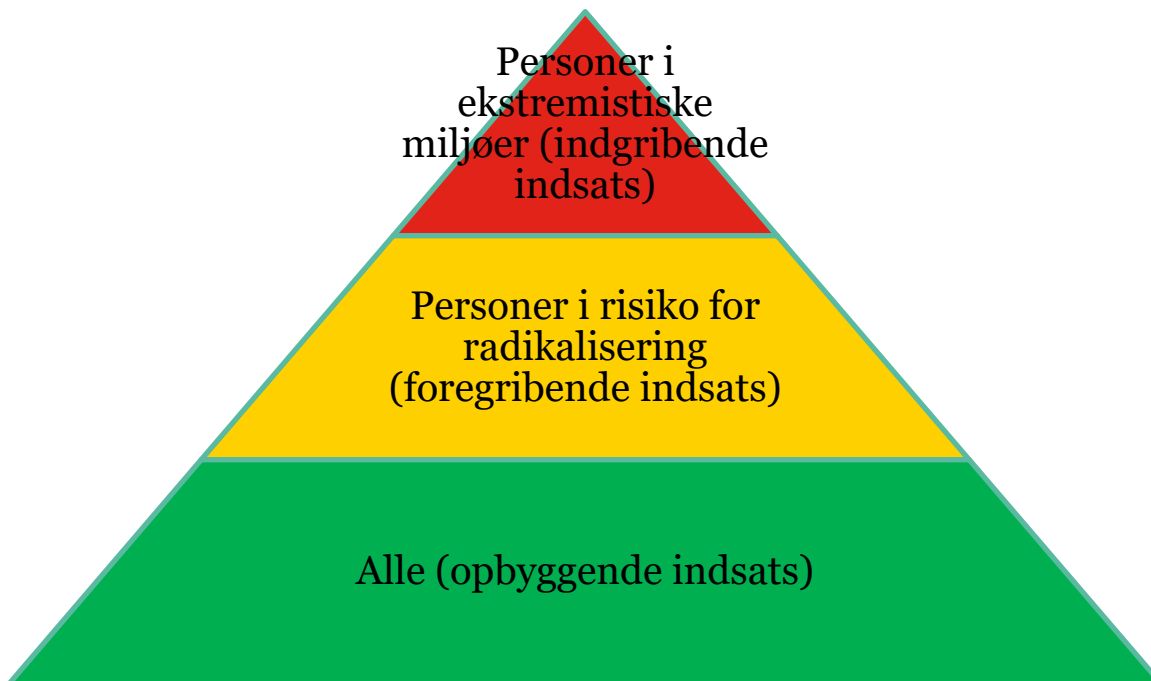
Den danske forebyggelsesmodel

Ifølge CDE tager den danske tilgang til forebyggelse af ekstremisme udgangspunkt i, at ekstremisme har mange forskellige negative konsekvenser. Ikke alene kan ekstremisme forårsage terrorhandlinger, vold, trusler, hærværk og andre hadmotiverede forbrydelser; ekstremisme kan også skade menneskers sociale trivsel og demokratiske dannelse. Derfor er der flere lovgivninger, som forpligter myndighederne og begrundet en forebyggende indsats:

- Straffeloven og anden lovgivning på justitsområdet, skal hindre terror og andre ulovlige handlinger
- Den sociale lovgivning skal sikre borgernes trivsel, udvikling og selvstændighed
- Skole- og uddannelseslovgivning skal sikre trygge undervisningsmiljøer og dannelse af eleverne til et samfund med frihed og folkestyre.

Disse forskellige lovgivninger og begrundelser for at forebygge ekstremisme, indebærer et bredt tværspektorielt samarbejde mellem forskellige myndigheder både på lokalt, regionalt og nationalt plan.

Den samlede forebyggelsesindsats kan illustreres med forebyggelsestrekantens tre niveauer: Det opbyggende, det foregribende og det indgribende niveau ofte illustreret med farverne grøn, gul og rød:

Opbyggende indsatser

Den tidlige forebyggelse er for alle borgere og sker gennem brede, opbyggende indsatser i dagtilbud, skoler, på ungdomsuddannelser, i familien og blandt civile aktører som foreninger og klubber.

De brede og tidlige forebyggende indsatser er med til at ruste børn og unge med demokratiske, kritiske og sociale kompetencer, som skaber modstandskraft over for udvikling af risikoadfærd, og de danske kommuner spiller derfor en central rolle i denne indsats. Som eksempel på en konkret, opbyggende indsats kan nævnes SSP's arbejde i skoleklasserne, hvor der bl.a. er fokus på digitale medier, adfærd og trivsel, og hvor alle elever deltager i den samme undervisning uden hensyn til personlige eller familiære omstændigheder.

Foregribende indsatser

Foregribende indsatser skal dæmme op for risikoadfærd, inden den udvikler sig i mere alvorlig retning. De foregribende indsatser kan fx være relationsarbejde i institutioner, skoler og gadeplansindsatser i udsatte boligområder. Endvidere arbejder ”infohusene”, de lokale kriminalpræventive samarbejder mellem kommuner, politi m.fl. for at forebygge ekstremisme.

Infohusene bygger videre på SSP-samarbejdet og omfatter på det lokale niveau dels Infohus Netværk og Infohus Kommune. På baggrund af infohusets anbefalinger kan der efter behov gives støttetilbud tilpasset den enkeltes behov, risici og ressourcer, som kan hjælpe personer til at gøre sig fri af risikoadfærd – fx mentorstøtte eller andre former for sociale, sundhedsmæssige eller uddannelses- og beskæftigelsesrettede indsatser.

Indgribende indsatser

De indgribende indsatser er indsatser overfor personer, der har begået kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv eller som vurderes at være i overhængende risiko for at gøre det.

Disse indsatser varetages af PET, politiet og Kriminalforsorgen, men der kan ofte også være brug for en social eller beskæftigelsesrettet indsats, hvilket kommunen skal varetage i samarbejde med øvrige aktører.

Infohusene

Infohuset er et kriminalpræventivt samarbejdsforum bestående af centrale tovholdere fra politi og kommune, der arbejder med forebyggelse af kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv. Derudover kan også kriminalforsorgen, psykiatrien og andre relevante myndigheder indgå i samarbejdet.

Infohusene bygger videre på de myndighedssamarbejder, som i bredere forstand forebygger kriminalitet, og hviler således på mange års erfaring med forebyggende samarbejde på tværs af myndigheder - herunder bl.a. SSP-samarbejdet (samarbejde ml. skoler, sociale myndigheder og politi). For SSP-medarbejdere indgår involvering i ekstremisme derfor som et bekymringsparameter for risikoadfærd på linje med fx butikstyveri, udadreagerende adfærd og misbrugsproblemer.

På unge- og voksenområdet findes PSP-samarbejdet (samarbejde mellem psykiatri, sociale myndigheder og politi). I PSP-samarbejdet i Faxe Kommune indgår også SSP. PSP-samarbejdet er et forum, hvor deltagerne kan koordinere indsatsen overfor særligt udsatte og psykisk syge borgere, der er i risiko for at havne i et tomrum mellem forskellige myndigheders ansvarsområder, og at de dermed ikke får den nødvendige støtte. Helt centralt i samarbejdet er koordinering omkring konkrete enkeltsager, hvor de deltagende myndigheder aftaler, hvem der har ansvaret for borgerens forløb.

Elementer i Infohus-strukturen

Infohus Netværk

Der er et Infohus Netværk i hver af landets 12 politikredse. Her kan politi, kommuner samt andre aktører, herunder også nationale aktører, udveksle viden og drøfte bekymrende tendenser på et generelt niveau.

Infohus Kommune

Infohus Kommune er et samarbejdsforum mellem den enkelte kommune og den relevante politikreds. Det er frivilligt for kommunerne at have et Infohus Kommune. Infohus Kommune samles, når der er bekymring for, om en borger er i risiko for over tid at begå kriminelle handlinger med ekstremistisk motiv. Det overordnede formål er at vurdere bekymringen på tværs af kommune og politi og eventuelle andre relevante myndigheder. De respektive myndigheder iværksætter efterfølgende foranstaltninger og tiltag i eget regi. Der træffes derfor ikke myndighedsbeslutninger i Infohus Kommune på ekstremismeområdet lige som der heller ikke sagsbehandles.

Håndtering, organisering og sagsgange i Faxe Kommune

Faxe Kommune skal sikre et godt samarbejde mellem relevante myndigheder i kommunen, med politiet og andre myndigheder i opgaven med at forebygge ekstremisme.

Underretning

En underretning er en henvendelse om bekymring for et barns eller en ungs trivsel og udvikling. Alle, der får kendskab til, at et barn eller en ung under 18 år, er i mistrivsel eller udsat for handlinger, der påvirker udviklingen hos barnet eller den unge, har pligt til at underrette kommunen om dette. Det er vigtigt at underrette kommunen, så barnet eller den unge kan få hjælp og støtte i tide.

Fagpersoner, der arbejder med børn og unge, har skærpet og personlig underretningspligt jf. barnets lov § 133. Det betyder, at fagpersoner skal underrette kommunen, hvis de under udførelsen af sit arbejde får mistanke eller viden om, at et barn har behov for særlig støtte.

[Her kan du læse mere om, hvordan du underretter her på Faxe Kommunes hjemmeside.](#)

Infohus Kommune i Faxe Kommune

Faxe Kommune har nedsat en samarbejdsgruppe bestående af fagpersoner, der træder sammen og vurderer, hvordan en sag bedst håndteres, når den kommer til kommunens kendskab.

Infohus Kommune i Faxe består som udgangspunkt af:

- Tovholder på Infohus samarbejdet SSP. SSP stiller med 2 konsulenter: en primær og sekundær
- En medarbejder fra Fronten, hvor underretninger modtages i Center for Børn Unge & Familier (myndighedsområdet ved sager vedr. børn og unge op til 18 år)
- Faglig konsulent på integrationsområdet fra Center for Beskæftigelse
- Tovholder fra Infohus Netværk (politiet)
- Andre fagligheder kan inviteres ved behov som eksempelvis en myndighedssagsbehandler eller leder på det sociale voksenområde (Visitation, Handicap og Psykiatri) afhængigt af borgerens alder.

Infohus Kommune træder sammen ad hoc ved en konkret bekymring, der fx kan være kommet til kendskab fra en borger, en skole, i kommunen eller politiet. Drøftelsen i Infohus Kommune sker inden for rammerne af retsplejelovens muligheder for at udveksle personoplysninger for at forebygge kriminelle handlinger (§ 115).

Det skal altid vurderes, hvem og hvor mange, der skal deltage i Infohus Kommune, når sagen drøftes her. Dette er tovholders ansvar. I sager med borgere under 18 år betyder det, som minimum en repræsentant fra Center for Børn Unge & Familier og SSP. I sager vedrørende borgere over 18 år betyder det som minimum en repræsentant fra ledelsen i handicap og psykiatri i Center for Social, Sundhed & Pleje og SSP.

Ved behov kan Infohus Kommune trække på andre myndigheder/fagligheder – fx psykiatrien.

Infohus Kommune benytter et vurderingsværktøj til anvendelse ved bekymring for ekstremisme i deres arbejde, når der opstår en sag. Værktøjet er udviklet specifikt til myndighedernes samarbejde i Infohus Kommune og sikrer en grundig, faglig analyse og en ensartet systematik på tværs af kommuner og politikredse. [Værktøjet kan findes her via dette link på stopekstremisme.dk.](#)

Værktøjet er delt op i følgende tre trin:

1. Modtagelse og beskrivelse af bekymring
2. Analyse af personens situation
3. Helhedsvurdering og anbefaling

Vurderingen omfatter bl.a.:

1. En vurdering af risiko og trussel. Her er der fokus på, om der er risiko for, at personen søger at begå og legitimere vold eller andre ulovlige handlinger med ekstremistisk motiv til skade for sig selv og/eller andre, ved at se på:

- a. Bekymrende overbevisninger og retorik
- b. Voldsparathed
- c. Kriminalitetshistorik
- d. Bekymrende socialisering og relationer

2. En vurdering af trivsel og modstandskraft. Her fokuserer analysen på følgende fem dimensioner:

- Personlighedsfaktorer
- Psykisk sårbarhed
- Familie
- Netværk og fritid
- Uddannelse og beskæftigelse

Vurderingsværktøjet er med til at sikre, at de relevante myndigheder kan iværksætte egnede og effektive indsatser på et oplyst grundlag. Den udarbejdede anbefaling kan desuden fungere, som et supplement eller bidrag til en børnefaglig undersøgelse, hvis der er tale om et barn eller ung under 18 år.

Sagsgange i Faxe Kommune

Når en sag om mulig radikaliserings eller ekstremisme kommer til kendskab i Faxe Kommune, indkalder tovholder for Infohus Kommune de relevante parter.

En bekymringshenvendelse kan også komme ind i infohus-samarbejdet via politiet, der i så fald tager kontakt til den kommunale infohus-tovholder. Alle bekymringshenvendelser bliver således taget op i infohuset.

Hvis sagen er kommet ind via Center for Børn Unge & Familier, er det den rådgiver, der har modtaget sagen, der orienterer SSP tovholder, som herefter indkalder de relevante parter.

Hvis påvirkning af barnet eller den unge mod radikaliserings og/eller ekstremisme begås af forældrene, søskende eller andre nære familiemedlemmer afholdes der samtale med barnet/den unge uden forudgående orientering eller medvirken af forældrene. Dette sker i de tilfælde, hvor en underretning bringer kommunen viden eller bekymring for, at barnet eller den unge er udsat for radikaliserings og ekstremisme

Infohus Kommune drøfter sagen og vurderer, hvordan den videre skal håndteres. Til dette arbejde anvendes vurderingsværktøjet. Efter kortlægningen og vurderingen af grundlaget for bekymringen udarbejder infohuset anbefalinger til det videre forløb for hver af de individer, sagen drejer sig om.

Infohuset er således ikke et forum for myndighedsbeslutninger, men de relevante forvaltninger og parter benytter infohusets anbefalinger til at træffe afgørelse om det videre forløb og eventuelle indsatser i henhold til gældende lov. I sager, hvor kommunen skal sætte ind med tiltag, visiteres sagen videre alt efter, om det drejer sig om en borger under eller over 18 år.

Voksne over 18 år

Den enkelte kontakt vil blive vurderet ift. rette hjælp og vejledning. Opgaven ligger således ikke et specifikt sted, da opgavevaretagelsen afhænger af hvilket område, der eventuelt kender til borgeren, som det vedrører samt typen af sag.

Hvis der ikke er en sag vedrørende borgeren hos jobcenteret, vil opgaven altid ligge hos det specialiserede vokseområde. Hvis både jobcenteret og voksen-socialområdet er bekendte med borgeren, indgås samarbejde herom.

Ifølge serviceloven har kommunen pligt til at yde råd og vejledning til borgere.

Infohus Kommune skal anvendes vedr. voksne over 18 år.